

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

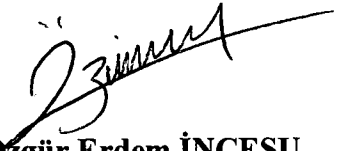
Tarih : 16 Temmuz 2025

Sayı : 12765

30993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 14.07.2025

Özgür Erdem İNCESU
Ardahan Milletvekili

Türkiye, büyükbaş hayvan varlığı açısından Avrupa'da önde gelen ülkeler arasında yer almakla övünürken, diğer yandan sığır ithalatında dünya birinciliğini elinde bulundurmaktadır. İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) "Hayvancılık Sektörüne Bakış / Hayvancılıkta Yaşanan Sorunlar ve Çözüme Dair Yeni Yaklaşımlar" başlıklı Haziran 2025 tarihli raporunda da belirtildiği üzere, dünyada ticarete konu olan her 100 sığırdan 10'unu Türkiye ithal etmektedir.

Hayvancılığın temel girdilerinde (hayvan, yem, işgücü vb.) ithalata bağımlılık, sektörü döviz kurlarına karşı kırılgan bir hale getirmiştir. Raporda yer alan verilere göre 2023 yılında çiftçilere verilen toplam destek 490 milyon dolar iken, aynı yıl ithalata ödenen tutar 1 milyar 380 milyon dolara ulaşmıştır. Bu durum, ithalat politikalarının yerli üretimi geliştirmek yerine daha da zayıflatıldığını ortaya koymaktadır.

Hayvancılığın cari açık, kırsal kalkınma, sosyal denge ve gıda güvenliği açısından stratejik önemde olduğu dikkate alındığında, konuya yönelik kamuoyunun bilgilendirilmesi ve çözüm odaklı politikalara geçiş büyük önem taşımaktadır. Türkiye, 2023 yılı itibarıyla günümüze kadar, kaç baş canlı büyükbaş hayvan ve ne kadar kırmızı et ithal etmiştir? Bu ithalat karşılığında toplam ne kadar döviz ödenmiştir?

1. Son 10 yıl içerisinde hayvancılık sektörüne verilen toplam destek miktarı ve aynı dönemde canlı hayvan ve kırmızı et ithalatına ödenen toplam döviz tutarı nedir?
2. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yem ihtiyacının yüzde kaçını ithal girdilere bağımlıdır? Yerli yem üretiminin artırılmasına yönelik bir eylem planınız var mıdır?
3. Süt/yem paritesi ve anaç hayvan kesimlerinin önlenmesi için 2025 yılı itibarıyla alınması planlanan tedbirler nelerdir?
4. Hayvancılıkta ithalat bağımlılığının azaltılması, üretimin kırsala yayılması ve küçük üreticinin desteklenmesi için yeni bir strateji planınız var mıdır?
5. 2017'de toplam tarımsal desteklerin %30'unu alan hayvancılık sektörünün 2024'te bu desteklerden aldığı payın %22'ye gerileme nedeni nedir? Bu oran yeniden artırılacak mıdır?
6. Üretici örgütlerinin (kooperatifler, birlikler vb.) güçlendirilmesi ve sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması için hangi somut adımlar atılacaktır?